

Fyn' spiller Frugtavl og Havedyrkning en langt større Rolle, end det gør noget som helst andet Sted i Landet, og det er ogsaa erkendt, at det har været en medvirkende Aarsag til, at der kommer stadig flere Elever trindt omkring fra de andre Landsdele til den fynske Husmandsskole, at denne Skole er indrettet paa at give en fyldigere Undervisning paa disse Omraader, end de andre Skoler er indrettede paa. Det ærede Medlem udtalte, at vi skal ikke være Formyndere for Befolkningen med Hensyn til de Skoler, den skal søge, og dette er rigtigt, men det, der her for mig er Hovedsynspunktet, er, at vi sikkert — jeg har da hidtil ikke vidst bedre — fra alle Sider i dette Ting er enige om at ønske, at den størst mulige Del af den danske Landbougdom maa blive draget ind under den Undervisning og Uddannelse, som Højskoler og Landbrugsskoler yder Landbougdommen i vort Land. I Statistisk Aarvog for 1913 er der givet Oplysning om Antallet af Elever fra de forskellige Samfundslags Ungdom paa Højskoler og Landbrugsskoler, og naar man ser den Forskel, der her er, kan man ikke andet end ønske, at ethvert Mittel, som kan bidrage til, at Arbejdernes og Husmændenes Børn kommer ind under denne Undervisning, vil blive taget i Brug, og da det nu er utvivlsomt, at den fynske Husmandsskole er et saadant Mittel, og da det tillige er uomtvisteligt, at den arbejder under vanskelige og besværlige økonomiske Vilkaar paa Grund af den kostbare sekundære Prioritet, den har at trækkes med, synes det mig, at vi herfra skulde stille os lydhøre overfor de beskedne Krav, som her bæres frem, og som i særlig Grad vil komme de mindre velstillede, ogsaa de organiserede, Husmænd i Landet til gode. Det er netop de samvirkende Husmandsforeninger, som bærer den økonomiske Risiko for den fynske Husmandsskole. Jeg maa maaske have Lov til at anføre nogle Tal af Statistisk Aarvog. Det samlede Elevantal saavel for Højskoler som Landbrugsskoler tagne under eet var i Aaret 1910—11 af Gaardmandsbørn og Proprietærens Børn, i det hele Børn fra det større Landbrug, 2,708, i 1911—12: 2,683, 1912—13: 2,707, for Husmandsbørnenes Ved-

kommende er de tilsvarende Tal 995, 979 og 898, og for Arbejderes Vedkommende er Tallene 194, 168 og 180 og for Haandværkeres 440, 415, 415. Det vil med andre Ord sige, at det samlede Antal for de tre sidste Samfundsklasser bliver kun omtrent 50 pCt. af Gaardmandsbørnenes Antal, og naar vi ved, at disse tre Samfundslag tilsammen udgør et mange Gange større Antal end Gaardmandsklassen, Proprietærerne indbefattet, synes det mig givet, at der her er Forhold, som i høj Grad trænger til at raades Bod paa. Da jeg altsaa har den Tro, at disse Skoler har en Mission at udrette i vort Folk, og at den Ungdom, som besøger disse Skoler et eller to Halvaar, vil gaa ud dygtiggjort til sin Gerning og bedre i Stand til at udfylde sin Plads i Samfundet, end den vilde være uden dette, synes det mig, at vi ikke af Hensyn til de Konsekvenser, man vil kunne drage deraf, vil kunne undslaa os for at vedtage dette Lovforslag. Jeg vil med største Beredvillighed være med til at bringe Ofre ogsaa for andre Skoler, naar de først har bestaaet saa længe som denne Skole og har vist, at de fortjener Støtte i en saadan Grad, som denne Skole har vist, at den gør.

Det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen) udtalte sig meget anerkendende om den Virksomhed, der øves paa Borris Husmandsskole, og jeg tror, at denne Anerkendelse er fuldt fortjent. Da Forstander Jens Nielsens Navn er draget frem i denne Forbindelse, vil jeg sige, at det er meget muligt, at der paa Grund af Beliggenheden har været store Vanskeligheder netop for Borris Skole, men der er dog heller ikke Tvivl om, at Borris Skole er den af Husmandsskolerne, for hvilken der er bragt langt det største økonomiske Offer fra Statens Side. Jeg vil tilføje, at det er Forstander Jens Nielsen fra Borris, der har henvendt sig til og ligefrem opfordret Forstanderen for Fyns Stifts Husmandsskole til at søge om Tilskud, idet han nærede Frygt for, at Rigsdagen ikke vedvarende vilde stille sig lydhør overfor de Krav om Støtte, som han forudsaa, at Borris Husmandsskole fremdeles var nødt til at fremsætte, i hvert Fald i nogle Aar endnu, naar den skulde være den eneste Skole, som skulde

□